

Kinnitatud
Rõuge Vallavolikogus
..... nr

MÕNISTE KOOLI ARENGUKAVA

2022 – 2027

*Võib krohvist lõhnav, võib väga vana,
võib puust, võib klaasist olla koolimaja.*

*Kuid kooli nägu pole see, mis ees,
vaid hoopistükkis see, mis kooli sees.*

Kuutsil 2022

SISUKORD:

1. KOOLI ARENGU PLANEERIMISE PROTSESS.....	3
1.1. Kooli arengu planeerimise protsessi kirjeldus	3
2. LÄHTEANDMED	4
2.1. Arengukava koostamise lähteandmed	4
2.2. Üldiselt Mõniste Koolist	4
3. ARENGU PÕHISUUNAD	6
3.1. Visioon, missioon, põhiväärtused	6
3.2. Edutegurid	6
4. KOOLIARENDUSE EESMÄRGID	8
5. KOOLI ARENDUSTEGEVUSED 2022-2027	11
5.1. EESTVEDAMINE JA JUHTIMINE	11
5.2. PERSONALIJUHTIMINE	12
5.3. KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA	12
5.4. RESSURSSIDE JUHTIMINE	13
5.5. ÕPPE- JA KASVATUSPROTSESS	14
6. ARENGUKAVA MUUTMISE KORD	16
Kasutatud materjalid	17
LISA 1	18
Kooli tugevused, vajalikud arendustegevused ja arenguvõimalused	18
LISA 2	22
Distsantsõppe suuna idee tutvustus	22
LISA 3	24
Mõniste Kooli õpilaste/laste arvu prognoos	24

1. KOOLI ARENGU PLANEERIMISE PROTSESS

Mõniste Kooli arengukava on dokument, mis määrab kooli arengusuunad.

Arengukava sisaldab lähiaastate põhieesmärke ja tegevuskava nende saavutamiseks. Arengukava peamine otstarve on õppimiseks parimate võimalike tingimuste loomine.

1.1. Kooli arengu planeerimise protsessi kirjeldus

Mõniste Koolis lähtutakse pideva parendamise tsüklist:

- ✓ planeerimine (eesmärkide seadmine ja nendest lähtuvate tegevuste kavandamine);
- ✓ plaanitu teostamine (tegevuskavade alusel eesmärkide elluviimine);
- ✓ tulemuste hindamine (eesmärkide saavutatuse, tegevuste tulemuslikkuse hindamine);
- ✓ parendamine (sisehindamise tulemustest lähtuvalt uute eesmärkide seadmine).

Kooli arengu planeerimine, planeeritu elluviimine, sisehindamine ja selle tulemustel põhinev parendustöö on pidev protsess.

Arengu planeerimisel on oluliseks lähtematerjaliks sisehindamise tulemused. Arengukava tegevuskava koostamisel lähtutakse sisehindamise tulemusena selgunud tugevustest ja parendusvaldkondadest. Arengukava võetakse omakorda aluseks sisehindamisel. Sisehindamise tulemuste põhjal koostatakse või täiendatakse kooli arengukava, mille põhjal omakorda koostatakse igaks õppeaastaks üldtööplaani. Üldtööplaani on tööriistaks kooli arengukava ellurakendamisel. Üldtööplaani täitmist analüüsitakse põhjalikumalt iga õppeaasta lõpus. Andmed koostatakse sisehindamise aruandesse.

Käesolevat arengukava koostati perioodil sept 2020 – juuni 2022 ja sellest võttis osa kogu kooli kollektiiv, kaasati hoolekogu, õpilasesindus, lapsevanemad ja vilistlased. Töötati välja ja arutati läbi kooli arenguvajadused ja arenguvõimalused ning arengukava uus tegevuskava. Arenguvajadused planeeriti arengukava tegevuskavasse, kuna nende elluviimine on kooli arengu seisukohalt olulise tähtsusega. Arenguvõimalused ei ole küll kooli arengu seisukohalt võtmetähtsusega, kuid võivad pakkuda innovatiivseid lahendusi, uudset lähenemist koolielu korraldamisel, olla edaspidisteks kooliarenduse lisavõimalusteks. Arenguvõimalused ei pruugi olla kõik tegevuskavas planeeritud. Juhul kui soovitakse tegevuskavas planeerimata arenguvõimalusi ellu viia, siis arutatakse need eelnevalt huvigruppidega läbi ja alles seejärel planeeritakse tegevustena kooli üldtööplaanis. Arenguvõimalused aitavad kaasa kooli põhieesmärkide saavutamisele. Arenguvajadused ja arenguvõimalused on loetletud Lisas 1.

Arengukava eelnõu anti läbitöötamiseks ja arvamuse avaldamiseks hoolekogu liikmetele. Arengukava eelnõud arutati töökoosolekutel ja sellele anti arvamus õppenõukogus.

2. LÄHTEANDMED

2.1. Arengukava koostamise lähteandmed

Mõniste Kooli arengukava koostamisel on aluseks võetud hariduse valdkonna arengut suunavad riiklikud, maakondlikud ja valla tasandi strateegilised dokumendid, hariduse valdkonna õppekavad, vastav seadusandlus, Mõniste Kooli sisehindamise tulemused ja arengukava koostamise käigus toimunud rühmatööde, arutelude tulemused.

Mõniste Kooli arengukava lähtub:

Eesti Haridusvaldkonna arengukavast 2021 - 2035,
Noortevaldkonna arengukavast 2021 – 2035,
Põhikooli riiklikust õppekavast,
Põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast,
Koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast,
Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest,
Koolieelse lasteasutuse seadusest,
Huvikooli seadusest,
eeltoodud seaduste alamaktidest,
Võru maakonna arengustrateegiast 2035+,
Rõuge valla hetkeolukorra ülevaatest ja arengukavast aastateks 2019-2035+
Rõuge valla eelaervestrateegiast 2022 - 2025
Mõniste Kooli arengukavast 2017 - 2021 ja selle täitmise analüüsist,
Mõniste Kooli sisehindamise aruandest 2019 ja sisehindamise raames tehtud kokkuvõtetest,
Mõniste Kooli Põhimäärusest,
rühmatööde, arutelude tulemustest.

Arengu planeerimisel lähtutakse kooli missioonist, visioonist, kriitilistest edutegurtest ja põhiväärtustest.

2.2. Üldiselt Mõniste Koolist

Mõniste Kool asub Võrumaal Rõuge vallas Kuutsi külas. Esimesed andmed koolihariduse võimaldamisest pärinevad Mõniste piirkonnas 1730. aastast. Mõniste lasteaed on töötanud alates 1962. aastast. 2005. aastal liideti Mõniste Põhikooliga Mõniste lasteaed ja kool nimetati ümber Mõniste Kooliks. 2016. aastal avati kooli haruna Muusikapesa, kus pakutakse huvialaharidust Huvikooli seaduse tähenduses. Mõniste Kool on munitsipaalkool, kus on lasteaed, põhikool ja huvikool. Põhikooli osas on üheksa klassi, lasteaias kaks liitrühma ja Muusikapesas on võimalik õppida erinevatel pillierialadel. Põhikooli osas arvestatakse klasse eraldi, kuigi koolis kasutatakse nn liitundide süsteemi. Liitklasse ei moodustata, vaid liidetakse erinevate klasside tunde vastavalt õpetajate ja tugispetsialistide ettepanekutele ning eelarvele.

Kool on pikaajaliste traditsioonidega piirkonna hariduselu keskus. Kooli omanäolisust kujundatakse läbi põhiväärtuste.

Kool teeb aktiivselt koostööd erinevate huvigruppidega. Kooli arengu seisukohalt on oluline, millist lisandväärtust¹ huvigruppidega koostöös on saadud.

Täpsema kirjelduse koolist, ülevaate kooli arengust ja tulemuslikkusest annab Mõniste Kooli sisehindamise aruanne 2019, samuti varasemad sisehindamise aruanded mis, on kättesaadavad Mõniste Kooli koduleheküljel www.kuutsi.edu.ee/veeb ja paberkandjal koos lisadega koolimajas. Seepärast käesolevas dokumendis olukorda kirjeldavaid andmeid uuesti ei esitata.

¹ Lisandväärtus - erinevate asutuste, institutsioonidega koostöö tulemusena saadud lisavõimalused, sh lisaressursid õppekava ellurakendamiseks nii kooli, lasteaia kui huvialaõppe osas.

3. ARENGU PÕHISUUNAD

3.1. Visioon, missioon, põhiväärtused

Kooli visioon, missioon ja põhiväärtused annavad sihiseade. Neist lähtutakse otsustusprotsessides, koolielu igapäevasel korraldamisel ja omavahelisel suhtlemisel.

Visioon – Väga hea kool kõigile.

Missioon – Mõniste Kool on konkurentsivõimelist haridust pakkuv ja sotsiaalseid oskusi arendav kool, kus on hea õppida ja töötada.

Põhiväärtused:

Õppijakesksus

Lähtume õppijakesksest õpikäsitusest: arendame iga õppija enesejuhtimise oskusi, kaasame iga õppijat oma õpitee kujundamisse. Arvestame iga õppija huvide, vajaduste, võimete ja isiksuse omadustega tema arengu suunamisel.

Turvalisus

Peame võrdselt oluliseks nii füüsilist kui vaimset turvalisust. Panustame järjepidevalt turvalise õpikeskkonna tagamisele. Kasvatame õpilastes märkamist, hoolivust, sõbralikkust, sallivust, osavõtlikkust, vastutustunnet.

Traditsioonid

Hoiame ja väärtustame traditsioone. Lõimime õppetöösse meie kooli traditsioonilised üritused, kodukoha keele, kultuuri- ja ajalooõppe. Väärtustame tervislikke eluviise. Kanname hoolt kooli ajaloo järjepideva talletamise ja väärrika tutvustamise eest.

Ettevõtlikkus ja koostöö

Lähtume Ettevõtlike Koolide põhimõtetest ja metoodikast. Kaasame õppetöö rikastamiseks koostööpartnereid erinevatest valdkondadest. Loomes võimalusi iga õppija koostööoskuste arendamiseks.

Looduslähedus

Väärtustame keskkonnasäästlikku eluviisi. Osaleme aktiivselt Roheliste Koolide tegevustes. Peame oluliseks, et kooli toidulaua oleks tervislik toit. Õuesõpe on loomulik osa õppetööst.

3.2. Edutegurid

Edutegurid on kooli arengu seisukohalt eriti olulise tähtsusega tegurid, millesse peaks edu tagamiseks panustama. Neisse panustamist on analüüsitud sisehindamise käigus. Edutegurid lähtuvalt kooli visioonist, missioonist ja põhiväärtustest on:

- motiveeritud ja kvalifitseeritud personal
- hea mikrokliima ja vaimne turvalisus nii õpilaste kui töötajate tasandil
- mitmekesised huvitegevuse võimalused
- mitmekesised kogemusliku õppe võimalused
- kaasaegsed ja turvalised õpi- ja töötingimused
- koostöösuhted

Turvalisuse tagamise põhimõtted kajastuvad põhiväärtustes, kriitilistes edutegurites ning erinevates kooli dokumentides.

4. KOOLIARENENDUSE EESMÄRGID

Üldeesmärk

Aastaks 2027 on nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtted igakülgsest rakendatud ning distantsõppe suund on lõimitud õppetöösse.

Kooliarenduse kaks põhieesmärki aastaks 2027:

1. Mõniste Koolis on avatud distantsõppe suund²

Soovitud seisund aastaks 2027:

- on avatud distantsõppe suund ehk loodud võimalus omandada Mõniste Koolis eestikeelset põhiharidust distantsilt üle maailma;
- distantsõppe suund töötab lõimituna kooli igapäevase õppe- ja kasvatustööga;
- kooli õpilaste arv on tõusnud vähemalt $\frac{1}{3}$ võrra³

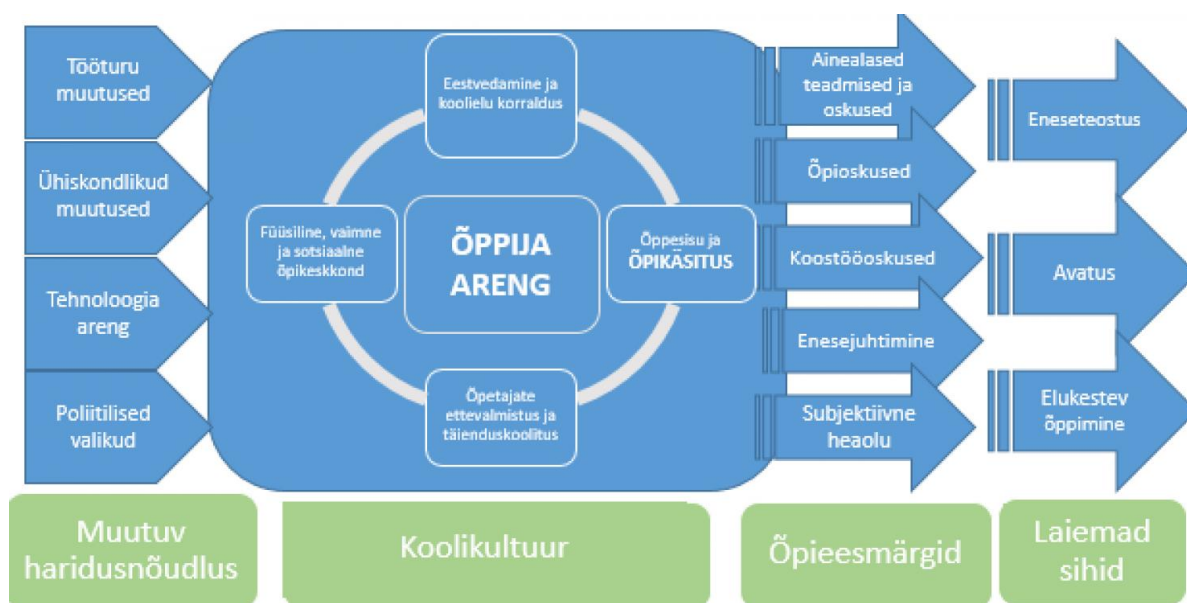
Mõõdikud:

- pilootprojektis osalenud õppijate tagasiside
- õpilaste arv
- õppijate tagasiside
- õpetajate hinnang
- ekspertide hinnang
- lapsevanemate tagasiside

² vt LISA 2

³ Lähteks: 2021/22 õa põhikooli õpilaste arv 46 (märtsis 48)

2. Nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtted on igakülgset rakendatud⁴

Joonis: Õpikäsitus, selle muutumise põhjused, muutumist toetavad tegurid koolikultuuris ning muutuste eesmärgid ja laiemad sihid (<https://www.hm.ee/et/opikasitus>, 2020)

Selgituseks: Nüüdisaegne õpikäsitus on arusaam õppimisest ja õpetamisest, mille kohaselt õppimine on aktiivne ja koostöine kogu elu kestev protsess, milles õppija õpib õppima ja võtab oma õppimise eest vastutuse. Õppimise käigus arenevad õppija teadmised ja oskused ning muutuvad tema käitumine ja väärtushinnangud. Õpetaja roll on toetada õppijat ning luua keskkond ja tingimused, milles iga õppija saab oma arengupotentsiaali maksimaalselt realiseerida.

Mõniste Kool on lähtunud õppe- ja kasvatustöös nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest. Õppijast lähtumine on olnud koolielu korraldamisel fookuses. Kuna nüüdisaegne õpikäsitus hõlmab ainealased teadmised ja oskused, koostööoskused, õpioskused, enesejuhtimisoskused ning rahulolu ja koolirõõmu, on oluline seirata, kuid need põhimõtted on rakendunud. Sisehindamise käigus on analüüsitud koolielu erinevaid valdkondi. Lähiaastail pööratakse eritähelpanu sellele kuidas senised seiremeetmed on aidanud välja selgitada uue õpikäsituse põhimõtete rakendamist, milliseid seiremeetmeid oleks tarvis muuta. Vastavalt saadud teadmisele täiendatakse vajadusel kooli sisehindamise põhimõtteid. Sisehindamisel saadud infot kasutatakse koolielu korraldamisel nii, et see toetaks nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtete igakülgset elluviimist.

Lasteaia osas lähtutakse samuti nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest, arvestades alushariduse põhieesmärke - laste individuaalsust, loovust ja mängu kaudu õppimist.

Soovitud seisund aastaks 2027:

- Nüüdisaegse õpikäsituse seiremeetmed on rakendatud ja muutused vastavalt seiretulemustele ellurakendatud. Selleks:
 - nüüdisaegse õpikäsituse rakendamist on analüüsitud;

⁴ Lisainfo: <https://www.hm.ee/et/opikasitus> ja https://www.hm.ee/sites/default/files/har_min_broshyyr_12lk_est_veebi.pdf

- vastavalt analüüsile on muudetud kooli sisehindamise seirenäitajaid (tegevus- ja tulemusnäitajaid) nii, et need annaks tagasisidet nüüdisaegse õpikäsituse rakendatusest;
- kooli sisehindamine sisaldab muuhulgas kompleksset nüüdisaegse õpikäsituse seiret;
- seire tulemused on rakendatud koolielu korraldamisel;
- Kool lähtub kõigis koolielu valdkondades õppijakesksest nüüdisaegsest õpikäsitusest.

Analüüsi käigus võib ka selguda, et senised seiremeetmed on olnud piisavad ja olulisi muutusi ei olegi vaja ellu viia. Samas on seniste seirenäitajate (sisehindamise tegevus- ja tulemusnäitajad) vastavuse analüüs nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetele vajalik, kuna see võimaldab objektiivsemalt hinnata kui edukalt kool oma põhieesmärke täidab ning aitab tagada hariduse kvaliteeti vastavalt haridusasutustele seatud ootustele.

Mõõdikud:

- Seirenäitajate (tegevus- ja tulemusnäitajate) alusel tehtud kokkuvõte, sh
 - Õpilaste rahulolu
 - Tagasiside huvigrupidelt (lapsevanemad, sh hoolekogu, koolipidaja, eksperdid)
 - Õpetajate hinnang

5. KOOLI ARENDUSTEGEVUSED 2022-2027

Arengukava tegevuskava koostades lähtuti viiest kooliarenduse valdkonnast. Need viis valdkonda on aluseks ka sisehindamisel. Viis kooliarenduse valdkonda on:

- ✓ Eestvedamine ja juhtimine
- ✓ Personalijuhtimine
- ✓ Koostöö huvigruppidega
- ✓ Ressursside juhtimine
- ✓ Õppe- ja kasvatusprotsess

5.1. EESTVEDAMINE JA JUHTIMINE

Tegevused eesmärgi saavutamiseks	Tähtaeg/teostamine	Teostajad/vastutajad	Vajalikud lisaressursid	Rahastamise allikad
Distantsõppe suuna idee arendamine ja tegevuskava väljatöötamine	2022	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Distantsõppe suuna idee käivitamine pilootprojektina	2022 sept	direktor	2% REA eelarvest aastas	kooli eelarve
Distantsõppe suuna arendamine pilootprojekti käigus	2023, 2024	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Huvialahariduse strateegia 2022 – 2027 koostamine	2022 sügis	direktor, huvialaõppe juht	ei vaja	kooli eelarve
Sisehindamise aruande koostamine	2023 kevad 2026 kevad	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Arengukava täitmise analüüs, vahearuanded ja vajadusel täiendamine	igal aastal	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtete senise rakendatuse hindamine, analüüsimine ja vajadusel muudatuste sisseviimine	2022, 2023, 2026	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Sisehindamise seirenäitajate (tegevus- ja tulemusnäitajad) uuendamine, sh sisehindamise seirenäitajate vastavusse viimine	2022 vastavalt Ettevõtlike Koolide metoodikale,	direktor	ei vaja	kooli eelarve

Ettevõtlike Koolide uute sisehindamise mõõdikutega	2023, vajadusel 2027			
Edutegurite analüüs	2024	direktor	ei vaja	kooli eelarve

5.2. PERSONALIJUHTIMINE

Tegevused eesmärgi saavutamiseks	Tähtaeg/teostamine	Teostajad/vastutajad	Vajalikud lisaressursid	Rahastamise allikad
Personali rahulolu uurimine, vajadusel muudatuste elluviimine	igal aastal	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Palgakorralduse (sh huviringide juhendajate töötasustamise) põhimõtete uuendamine	2022, 2023	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Töökorralduse reeglite, sh koolituspõhimõtete uuendamine	2022, 2023	direktor, majandusjuhataja	ei vaja	kooli eelarve
Motivatsiooni- ja enesearenduse põhimõtete uuendamine	2022, 2023	direktor	ei vaja	kooli eelarve, projektid
IKT pädevuste arendamiseks võimaluste loomine Digipeegli hindamismudeli mõõdikute järgi	igal aastal	direktor, infojuht	ei vaja	kooli eelarve, koostööprojektid

5.3. KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

Tegevused eesmärgi saavutamiseks	Tähtaeg/teostamine	Teostajad/vastutajad	Vajalikud lisaressursid	Rahastamise allikad
Ühistegevuste kavandamine lapsevanematega	igal aastal	direktor, huvijuht	ei vaja	kooli eelarve
Kooli juubeliürituse korraldamine	2025	direktor, huvijuht, majandusjuhataja	10000 €	kooli eelarve, osalejate omapanus, sponsorid

Õpirändeks, õpilas- ja õpetajatevahetuseks võimaluste loomine	igal aastal	direktor, huvijuht	ei vaja	kooli eelarve, projektid
Rahvusvaheliste partnerite kaasamine koolielu erinevatesse valdkondadesse	igal aastal	direktor, huvijuht, keeleõpetajad, huvialaõppe õpetaja	ei ole teada	kooli eelarve, projektid (Erasmus)
Koolituste korraldamine täiskasvanutele	võimalusel, vajadusel	direktor	ei ole teada	projektid, koostööpartnerid
Mahetoidu osakaalu suurendamine menüüs vastavalt kokkulepetele	järkjärgult	direktor, majandusjuhataja	ei ole kokku lepitud, 2022 a õpilase kohta 10 senti lisaks koolilõuna toetusele	kooli eelarve, toetused

5.4. RESSURSSIDE JUHTIMINE

Tegevused eesmärgi saavutamiseks	Tähtaeg/teostus	Teostajad/	Vajaliku lisaressursid	Rahastamise allikad
IKT kaasaegsete vahendite võimaldamine õppetöök	2022, 2023	infojuht, direktor	ca 2000 - 5000 € aastas	kooli eelarve, projektid, koostööpartnerid
Koolimaja uuema osa soojustamine	2022	KOV	ca 530 000 €	KOV eelarve, ühinemistoetus
Välijõusaali rajamine	2022	direktor, majandusjuhataja, kehalise kasvatus õpetaja	8000 €, millest tasuda 2022 a 1500 €	kooli eelarve 2021, sponsorid 2022
Koolimaja vanemas osas fuajee rekonstrueerimine	osaliselt 2022, osaliselt 2024	direktor, KOV	oleneb tööde mahust	kooli eelarve, KOV investeeringud
Koolimaja vanemas osas ajalootoa rekonstrueerimine	2023, 2024	direktor	selgitamisel	kooli eelarve, sponsorid, projektid
Lasteaia õueala arendamine	igal aastal	lasteaia õppealajuhataja, majandusjuhataja, direktor	oleneb KOV eelarvelistest võimalustest	kooli (lasteaia) eelarve

Staadioni raja katmine kattega	2026	direktor, kehalise kasvatusõpetaja	oleneb tööde mahust, kattematerjalist	kooli eelarve, KOV investeeringud
Kõnnitee rajamine koolimaja vanemast osast lasteaiani	2023	direktor, majandusjuhataja	1500 €	kooli (lasteaia) eelarve
Koolimajaesise platsi korrastamine, sh lillepeenra uuendamine	2024 2025	direktor, majandusjuhataja	ca 15 000 eur	kooli eelarve, KOV investeeringud
Poiste tööõpetusmajale laoruumi rajamine või alternatiivi leidmine	2023-2025	direktor ja poiste tööõpetuse õpetaja koostöös KOVga	ei ole teada	kooli eelarve, projektid
Klaasitöötoa avamine	olenevalt projekti-võimalustest	tööõpetuse õpetaja, direktor, koostöös KOVga	selgitamisel	projektid, kooli eelarve
Kooli sisehoovi arendamine	2023, 2024, 2025	direktor, majandusjuhataja	ca 13 000 €	kooli eelarve, KOV investeeringud

5.5. ÕPPE- JA KASVATUSPROTSESS

Tegevused eesmärgi saavutamiseks	Tähtaeg/teostamine	Teostajad/vastutajad	Vajalikud lisaressursid	Rahastamise allikad
Õppekava arendamine (lasteaed, kool, huvialaõpe)	2022, 2023, 2024	õppejuhid, direktor	ei vaja	kooli eelarve
Nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtete seadmine õppekasvatustöö prioriteetideks	igal õppeaastal üks-kaks prioriteeti	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Distantsõppe suuna lõimingu põhimõtete arendamine	2023	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Ettevõtliku Kooli tegevustes osalemine	igal aastal	programmi koordinaator koolis	ei vaja	kooli eelarve
Rohelise Kooli tegevustes osalemine	igal aastal	programmi koordinaator koolis	ei vaja	kooli eelarve
Programmis Kiusamisvaba kool ja lasteaed osalemine	igal aastal	programmi koordinaator koolis	ei vaja	kooli eelarve

Õpilaste rahulolu uurimine (erinevatel meetoditel), analüüsimine, vajadusel meetmete rakendamine	igal aastal	direktor, õpilasesindus, infojuht	ei vaja	kooli eelarve
Võru keele ja kultuuri õppe korraldamine	igal aastal	direktor	ca 3800 eur aastas	Võru Intituudiga koostöös kooli eelarvest
Õpihuvi- ja teaduspäevade korraldamine	igal aastal	direktor	ei vaja	kooli eelarve, projektid
Mitteformaalse ja formaalse haridusega lõimimise põhimõtete rakendamine (läbiarutamine, kirjutamine õppekavva, rakendamine, tulemuslikkuse hindamine)	arutelud alates 2022 sügis, rakendamine 2023, hindamine 2025, 2027	direktor	ei vaja	kooli eelarve
Terviseedenduskava koostamine perioodiks 2022 – 2027, uuendamine	2022 2025	direktor, kooli tervisenõukogu	ei vaja	kooli eelarve
Terviseedenduskava ellurakendamine	kava järgi igal aastal	direktor, kooli tervisenõukogu	ei vaja	kooli eelarve
Arvutiõppe lõimimine õppetöösse algklassides	igal aastal	direktor, õpetajad arvutiõpetuse õpetaja	ei vaja	kooli eelarve
IKT valdkonna lõimimine õppetöös Digipeegli hindamismudeli mõõdikute järgi	igal aastal	direktor, infojuht	ei vaja	kooli eelarve
Hindamispõhimõtete uuendamine	2023, 2024	direktor	ei vaja	kooli eelarve

6. ARENGUKAVA MUUTMISE KORD

Kooli arengukava muudetakse koolipidaja poolt sätestatud korras.

Arengukava täitmist (üldtööplaanide alusel) analüüsitakse igal õppeaastal. Ettepanekud kooli arengukava muutmiseks arutatakse läbi kooli õppenõukogus, õpilasesindusega ja hoolekogus.

Kooli arengukava kuulub muutmisele:

- kooli õppenõukogu või hoolekogu ettepanekul;
- kooli arengukavas määratud tähtaja möödumisel;
- riikliku, maakondliku või valla arengukava muutmise korral, kui muudatused mõjutavad oluliselt käesolevat arengukava.

Kasutatud materjalid:

Eesti Haridusvaldkonna arengukava 2021 - 2035,

https://www.hm.ee/sites/default/files/haridusvaldkonna_arengukava_2035_kinnitatud_vv_0.pdf

Noortevaldkonna arengukava 2021 – 2035,

https://www.hm.ee/sites/default/files/2_noortevaldkonna_arengukava_2021-2035_kinnitatud_12.08.21.pdf

Põhikooli riiklik õppekava, <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022010>

Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava, <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022009>

Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava, <https://www.riigiteataja.ee/akt/13351772>

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, <https://www.riigiteataja.ee/akt/116042021007>

Koolieelse lasteasutuse seadus, <https://www.riigiteataja.ee/akt/122012018006>

Huvikooli seadus, <https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017036>

Võru maakonna arengustrateegiast 2035+, <https://www.riigiteataja.ee/akt/405012019089>

Rõuge valla hetkeolukorra ülevaade ja arengukava aastateks 2019 - 2035+

<https://rouge.kovtp.ee/arengukavad>

Rõuge valla eelaervstrateegia 2022 – 2025, <https://rouge.kovtp.ee/arengukavad>

Mõniste Kooli arengukava 2017 – 2021, https://6e54650f-c296-4e03-a64a-d3a31267414b.filesusr.com/ugd/530ecd_420e486d10cf410db17962397091fd32.pdf

Mõniste Kooli sisehindamise aruanne 2019,

<https://monistekool.wixsite.com/monistekool/dokumendid>

Mõniste Kooli põhimäärus, [https://6e54650f-c296-4e03-a64a-](https://6e54650f-c296-4e03-a64a-d3a31267414b.filesusr.com/ugd/530ecd_5126694deb6b41daa284a00d3c298343.pdf)

[d3a31267414b.filesusr.com/ugd/530ecd_5126694deb6b41daa284a00d3c298343.pdf](https://6e54650f-c296-4e03-a64a-d3a31267414b.filesusr.com/ugd/530ecd_5126694deb6b41daa284a00d3c298343.pdf)

Kooli tugevused, vajalikud arendustegevused ja arenguvõimalused

Sisend:

1. Ajurünnak kooliarendusideede genereerimiseks, ideede hindamine ja analüüs lähtuvalt hetkeolukorrast - 2020
2. SWOT analüüs - 2022
3. Sisehindamise kokkuvõtted kuni aastani 2022, sh rahulolu-uuringud 2019, 2021, 2022
4. Arutelud erinevates töörühmades (õpetajad, lasteaia töötajad, kogu kollektiiv koos, lasteaia ja kooli õpetajad koos) perioodil nov 2020 – mai 2022.

Ajurünnakus osalesid: kooli ja lasteaia õpetajad.

SWOT analüüsis osalesid: kooli personal, hoolekogu.

Rahulolu-uuringutes osalesid: õpilased, õpetajad, lapsevanemad (kool, lasteaed), vilistlased.

Ajurünnaku käigus genereeriti hetkeolukorrast lähtuvalt 26 erinevat ideed. Kõiki ideid hinnati etteantud küsimuste põhjal. Kokkuvõtte, andmeanalüüsi, arutelu ja ka SWOT analüüsi tulemusel jäi kandvaks distantsõppe suuna idee.

Kooli tugevusi, nõrkusi, võimalusi ja ohtusid analüüsiti SWOT meetodil. Neist lähtuvalt sõnastati kooli arengu seisukohalt vajalikud arendustegevused ja arenguvõimalused.

Sisehindamise, sh rahulolu-uuringute tulemusena selgunud tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud kajastuvad samuti planeeritavates arendustegevustes ja arenguvõimalustes.

Mõniste Kooli tugevused

Eestvedamise ja juhtimise valdkonnas:

- toimib strateegilise juhtimise põhimõtteid järgiv kooliarendustöö
- viimasel arengukava perioodil on käivitatud Muusikapesa töö

Personalijuhtimise valdkonnas:

- õpetajate vanuseline koosseis
- koostõised tööalased suhted, hea mikrokliima
- personali aktiivne osalemine kooliarendustöös ja olulistest otsustusprotsessides
- meeskonnatöö
- töökeskkond
- pädevad, tegusad õpetajad, töötajad

Huvigruppidega koostöö valdkonnas:

- huvigruppidega koostöös saadav lisandväärtus õppekasvatustöö rikastamiseks
- hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine
- koostöö lapsevanematega
- koostöö hoolekoguga
- koostöövõrgustikud õpilaste tõhusamaks toetamiseks

Ressursside juhtimise valdkonnas:

- eesmärgipärane ressursside kasutamine

- lisaresursside kasutamine (projektid)
- inforessursside juhtimine kiiret reageerimist vajavates olukordades
- õppija arengut toetav koolikeskkond

Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnas:

- kaasava hariduse põhimõtete rakendamine, loodud tugisüsteemid
- koolikohustuse täitmise tagamine (koolist väljalangejaid ei ole, kõik õpilased lõpetavad põhikooli)
- põhikooli lõpueksamite tulemused
- võimalused huvi- ja huvialahariduseks koolipäeva jooksul
- ülekoolilised ühisüritused
- lisavõimaluste loomine õppekasvatustöö rikastamiseks, toetamiseks nii koolis kui lasteaia- õppekäigud, laagrid, külalisesinejad jms
- õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamine
- tulemused võistlustelt, konkurssidelt, olümpiaadidelt

Mõniste Kooli arengukohad:

Eestvedamise ja juhtimise valdkonnas:

- leida võimalusi õpilaste arvu tõstmiseks põhikooli osas
- arendada Muusikapesa koostööd kooli ja lasteaia osaga

Personalijuhtimise valdkonnas:

- tagada sujuv õpetajate järelkasv pensionile siirdujatele
- vajadus üle vaadata senise motivatsioonisüsteemi põhimõtted
- arendada digipädevusi

Huvigruppidega koostöö valdkonnas:

- vajadus luua võimalusi õpilastele keelte praktiseerimiseks ja rahvusvaheliseks koostöökogemuseks
- arendada koostööd kogukonnaga

Ressursside juhtimise valdkonnas:

- lisaresursside leidmine töötajate koolitusvõimalusteks
- kooli ajalootuba vajab rekonstrueerimist ja korrastamist
- vajadus tagada kaasaegsed IKT vahendid
- koolimaja soojustamine
- lasteaia õueala arendamine

Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnas:

- toetada iga lapse õpimotivatsiooni
- tagada igale lapsele koolirõõm
- toetada andekuse märkamist, arendamist
- arendada digipädevusi lõimituna kõigis õppeainetes alates algklassidest

Mõniste Kooli arendustegevused:

Eestvedamise ja juhtimise valdkonnas:

- distantsõppe suuna käivitamine
- huvihariduse strateegia koostamine (lähtuvalt vajadusest siduda Muusikapesa tegevus senisest enam kooli ja lasteaia tegevusega ja vajadusest leppida kokku täpsemad edasised arengusuunad Muusikapesas)
- nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtete rakendatuse seire ja vajadusel muudatuste elluviimine nende põhimõtete igakügseks rakendamiseks

Personalijuhtimise valdkonnas:

- motivatsiooni- ja enesearenduse põhimõtete uuendamine (lähtuvalt vajadusest tagada kvalifitseeritud personal ka olukorras, kus kogenud õpetajaid on vähendamas oma koormust või suundumas pensionile, samuti vajadusest seoses distantsõppe suuna arendamisel)
- enesearendamise võimaluste tagamine
- palgakorralduse põhimõtete uuendamine (seoses distantsõppe suuna käivitamisega)
- töökorralduse reeglite uuendamine (seoses distantsõppe suuna käivitamisega)
- digipädevuste arendamine

Huvigruppidega koostöö valdkonnas:

- hariduse valdkonna algatustes, nagu näiteks Ettevõtlik Kool, Roheline Kool, Tervist Edendav Kool, osalemine
- mahetoidu osakaalu suurendamine menüüs
- koostöösuhete hoidmine ja arendamine, sh rahvusvahelisel tasandil

Ressursside juhtimise valdkonnas:

- koolimaja soojustamine
- lasteaia õueala arendamine
- ajalootoa korrastamine
- liikumisvõimaluste arendamine kooli ümbruses

Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnas:

- õppetööd toetavates algatustes osalemine
- rahvusvahelise kohtumiste korraldamine
- rahvusvahelistes koostööprojektides osalemine
- õpilaste enesejuhtimisoskuste arendamine
- õpilaste ettevõtlikkuse arendamine
- õpilaste koolirõõmu (lasteaias mängurõõmu) tagamine
- õpilaste digipädevuste arendamine
- õpilaste andekuse toetamiseks võimaluste loomine
- hindamisepõhimõtete uuendamine
- mitteformaalse ja formaalse hariduse lõimimine

Mõniste Kooli arenguvõimalused:

- väärrikate ülikooli vms alternatiivse täiskasvanutele suunatud õppe korraldamine
- huvialaõppe arendamine lisaerialade näol
- huvialaõppe laiendamine teistesse koolidesse, piirkondadesse
- klaasitöötoa avamine
- õppetööst vabal ajal kooli ruumide kasutamine koolitusteks, laagriteks vms tegevusteks
- sisehoovi arendamine (lisavõimaluste loomine liikumistegevusteks ja õppetööks)
- piirkonna taludega koostöös võimaluste leidmine kohaliku toidu osakaalu suurendamiseks menüüs
- õpilaste õpetamine tasemerühmades
- üldõpetuse põhimõtete rakendamine kuni kuuenda klassini
- hindamisest loobumine algklassides
- loobumine traditsioonilisest tunniplaanist
- loobumine koolikellast

Distantsõppe suuna idee tutvustus

Distantsõppe suund ehk eestikeelne eesti kool distantsilt üle maailma.

Distantsõppe suuna idee seisneb üldjoontes võimaluses pakkuda alternatiivina eestikeelse põhihariduse omandamise võimalust distantsilt õppides. Distantsilt õppimise all peame silmas seda, et õpilane ei käi igapäevaselt koolimajas füüsiliselt kohal. Distantsõppe suuna läbivaks põhimõtteks ja üheks põhitingimuseks on distantsilt õppiva õpilase igapäevane osalemine kooli õppetöös.

Distantsõppe suuna idee töötati välja Mõniste Kooli arengu planeerimise arutelude käigus. 2020. aasta sügisel toimunud ajurünnakus toodi välja 26 erinevat kooliarendusideed. Ideid analüüsiti kooli arenguvajadustest ja – võimalustest lähtuvalt ning leiti, et kooli arengu seisukohalt kõige mõjusam on rakendada distantsõppe suuna idee.

Distantsõppe suuna õppekorralduse põhimõtted:

1. Iga õppija õpib individuaalse õppekava järgi.
2. Iga õppija osaleb oma õpitee kujundamisel.
3. Iga õppija osaleb igapäevaselt õppetöös.
4. Iga õppija õppetöös osalemise tingimused sätestatakse individuaalses õppekavas.
5. Iga õppija on koolipere liige – saab ja võtab osa kooli erinevatest tegemistest.
6. Õpetajale on distantsõppe suunal õppivate õpilaste õpetamine võimalus, mitte kohtustus.

Distantsõppe suuna idee rakendamine on kooli arengu seisukohalt oluline sest:

1. aitab tõsta õpilaste arvu Mõniste Koolis;
2. loob lisavõimalusi rahvusvaheliseks koostööks;
3. võib olla inspireerivaks eneseteostuse võimaluseks personalile;
4. loob lisavõimalusi kogu organisatsiooni õppimiseks ja arendamiseks;
5. loob lisavõimalusi loovateks lahendusteks õppe korraldamisel.

Distantsõppe suuna rakendamine Mõniste Koolis on koolipidajale kasulik, sest:

1. aitab kaasa valla äärealal kooli säilimisele;
2. aitab koolil majanduslikult paremini hakkama saada, kui õpilaste arv koolis tõuseb;
3. loob eelduse edulooks ja selle tutvustamiseks;
4. aitab ellu viia Rõuge valla arengukava põhimõtteid, mille kohaselt väärtustatakse enesejuhitud mitteformaalset haridust hõlmavat elukestvat õpet, koostööd, kaasava hariduse põhimõtteid ja digivahenditel põhinevaks õpikeskkonnaks võimaluste loomist.

Distantsõppe suuna rakendamine on maakondlikus mastaabis kasulik, sest:

1. aitab ellu viia maakondlikku hariduse valdkonna arengustrateegiat, mille kohaselt luuakse maakonnas mitmekesiseid hariduse omandamise võimalusi;
2. loob lisavõimalusi piirkonna keele ja kultuuri tutvustamiseks, omandamiseks.

Distantsõppe suuna rakendamine on riiklikul tasandil kasulik, sest:

1. loob võimaluse omandada eestikeelset haridust eesti koolis üle maailma;
2. aitab hoida sidet Eestiga siit ajutiselt ära olevatel peredel ja nende lastel;

3. aitab rakendada Eesti haridusstrateegia põhimõtteid – korraldada õpet õppijast lähtuvalt, luua lahendusi mitteformaal- ja informaalõppe arvestamiseks formaalõppes, rakendada süsteemselt nüüdisaegset õpikäsitust;
4. pakub alternatiivi koduõppele.

Distantõppe suuna arendamise pilootprojekt käivitatakse sügisel 2022. Pilootprojekti raames võetakse 2022/23 õppeaastaks kooli distantõppe suunale vastu maksimaalselt 5 õpilast. Pilootprojekti käigus arendatakse distantõppe suunda selliselt, et edaspidi oleks võimalik vastu võtta enamat arvu õpilasi. Distantõppe suuna arendamisse kaasatakse lisaks kooli töötajatele, hariduse valdkonna eksperte ja kriitilisi sõpru.

Seadusandlik raamistik

Distantõppe suunal õppijale rakendub Eesti Vabariigi haridusvaldkonna õiguslane regulatsioon. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 9 kohaselt on õpilasel koolikohustus, st kohustus osaleda kooli päevakavas või individuaalses õppekavas ettenähtud õppes, täita õpiülesandeid ning omandada teadmisi ja oskusi oma võimete kohaselt. Kui distantõppes õpilane seda tingimust täidab, siis täidab ta koolikohustust. Koolikohustuse täitmise üle peab arvestust kool. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 35 lg 1, lg 2 kohaselt on õpilasel õigus ja kohustus täita õpiülesandeid ja osaleda temale kooli päevakavas või individuaalses õppekavas ettenähtud õppes. Õppes puudumine on lubatud üksnes mõjuvatel põhjustel. Kool hindab, kas õppes puudumise põhjuseid saab lugeda mõjuvaks.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 18 kohaselt võib kool teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesises, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 27 lg 1 järgi on vanema jaoks koolikohustuslikule isikule kooli valik vaba, kui soovitud koolis on vabu õppekohti.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 37 kohaselt õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Eelnimetatud põhimõtteid tuleb järgida põhikoolis kõigi õpilaste suhtes. Vajadusel kohandatakse õpet.

Mõniste Kooli õpilaste/laste arvu prognoos

põhikool	46	44	42	44	42	46	50	57
lasteaed	32	30	37	44	edasist prognoosi pole võimalik arvutada			
distantõpe	3	8	15	15				
kokku	81	82	94	103				
muusikapesa	23	25	25	27				
kokku koos muusikapesaga	104	107	119	130				
	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29	2029/30

Selgituseks:

Lasteaialaste prognoosi arvutamisel on võetud aluseks kõik sündid Mõniste piirkonnas alates august 2022 arvestusega, et laps tuleb lasteaeda kaheaastaselt. Lasteaias on kaks liitühma, kus võib olla kokku maksimaalselt 36 last. Kõik lasteaiaaialised lapsed (alates 2. eluaastast) ei käi lasteaias, kuid kui kõik tuleks lasteaeda, jääks kohti puudu.

Distantõppe õpilaste arvud on arvestatud minimaalsete prognoositud õpilaste arvudega.

Muusikapesa õpilastest on osad Mõniste kooli õpilased või lasteaialapsed.